

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Szechenyi-utca,
(csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentetlen
levelek nem fogadtatnak el.

Nyilttéri czikkek garmond sora
után 30 kr. fizetendő.

SZOLNOK-DOBOKA

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ... 6 frt — kr
Fél évre ... 3 frt — kr
Évnyegyedre ... 1 frt 50 kr
Községeknek, egész évre előfizetve
5 forint.

HIRDETÉSI DÍJAK:

egy 30 négyzetű cm. tért elfoglaló egyszeri
hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden
beiktatásnál 30 kr.

Megjelenik minden vasárnap.

A gazdák congresszusa.

Deés, 1885. július 25.

Érezzük még mindig azon kedvezőtlen hatást, melyet hazánk gazdasági termelésének egyrészt Amerika és Oroszország egyenetlen versenye; másrészt eddigi külföldi piacainknak vámmal történt elzárása okoznak. A helyzet tarthatatlan és nagyon is ideje, hogy számot vessünk a helyzettel és gondoskodjunk a módokról, melyek által e kellemetlen helyzetből kibontakozhassunk.

E nemes cél indította a szövetségbe lépett gazdasági egyletek végrehajtó bizottságát arra, hogy folyó évi október 3. és következő napjaira a gazdákat Budapestre, congressusra hívja, megvitatni jelenlegi helyzetünk legégetőbb kérdéseit.

A következő két kérdés fog tárgyalatni:

Első kérdés. A tengeren tuli országok és ezekhez hasonló viszonyok között lévő államok nyerstermelésének versenye hogyan fog valószínűleg fejlődni? Vajjon van-e kilátás arra, hogy a verseny már a közelebbi jövőben elő fogja idézni mai veszélyességének természetes ellensúlyozását, vagy pedig az, habár havonként, visszaesések mellett némi általunk be nem látható időig állandóan mai erejével jelentkezni, vagy éppen megerősödni fog-e?

Ha áll az, hogy a verseny folytán oly erős lesz, mint napjainkban, sőt még valószínűleg erősödni fog: hova kell közgazdaságunkat általában, mezőgazdaságunkat pedig különösen fejleszteni, hogy a gyökeresen változó viszonyok között megállhassunk?

Mik a fejlesztés czélszerű eszközei és módjai?

A verseny tapasztalható tulerős fellépésével szemben, minő átmeneti intézkedések szükségesek a termelők és az állam részéről, továbbá mily nemzetközi megállapodások

kívánatosak a végből, hogy a gazdasági nagy átalakulás, mély hatású megrázkodtatás nélkül lehetőleg kevés kárral menjen végbe.

2. kérdés: (Előadó György Endre orsz. gyűlési képviselő.)

a.) Kielégítő-e a jelenlegi hitelszervezet a kisiparosok szempontjából?

b.) Lehet-e a jelen szervezet hiányain a reálhitel fejlesztése által segíteni?

c.) Minő reformok volnának szükségesek a személyi hitel terén és mi módon volnának azok létesítendőek?

E kérdések azonban nemcsak kizárólag minket érdekelnek, hanem érdeklik azok Európa nagyrészét és így oda kellett hatni, hogy az összes érdekeltek szót emelhessenek azon mód megjelölésénél, mely által aggasztó helyzetünkől kijuthatunk. Hivatalosok tehát a belföldi szaktestületek mellett néhány nevezetes külföldi és néhány kiváló külföldi szakférfiu.

A congresszus belföldi tagjai 6 frt részvételi díjat fizetnek, a miért is a következőkben részesülnek:

1. A congresszusban részvételre jelentkezők a befizetett díj után a szükséges instructiókkal elláttatnak.

2. Osztrák és magyar vasutakon tetemes díjengedményben részesülnek. A díjengedmény nagysága a kellő időben közöltetni fog.

3. Díjmentesen léphetnek be a congressus tartama alatt a kiállítási területre.

4. Díjmentesen kapják meg a congressus kiadványait.

5. Gondoskodva lesz arról is, hogy egy nevezetesebb magyar gazdaságot megsemmisíthessenek.

Megyei gazdasági egyletünk a congressuson küldöttségileg ohajtván magát képviseltetni, ezuton is felhívja megyénk — a közgazdasági ügyek iránt érdeklődő — gazdáit, hogy a congresszusban részt vegyenek

és megyei gazd. egyletünk küldöttségéhez csatlakozni sziveskedjenek. Részvétel iránti jelentkezést a díj mellett augusztus hó 8-ig elfogad: gazd. egyletünk titkári hivatala.

Hogy a felvetett életbe vágó kérdések úgy a nagy- mint a kisbirtokosságot érdeklők, az kétségtelen; de viszont szükséges, hogy az érdekeltség megyénk részéről ne csak a távolból, hanem ott, hol érdekeink fölött is határoznak, a congressuson is nyilatkozzék.

Megyei gazdasági egylet választmányi ülése.

Megyei gazdasági egyletünk igazgató választmánya július 10-én Kovács Samu elnökle alatt ülést tartott. Jelen voltak: Br. Bánffy Dezső, Bovánkovics Gyula, Hirsch Lipót, Izsáky József, Keresztes Nándor, Roth Pál, Péterffy Zsigmond, Voith Gergely közgazd. előadó, Voith Simon és Szemmáry József titkár.

Elnök részéről a megjelent tagok szívélyes üdözlése után a napirend a következőkben tárgyalatott.

1. Titkár jelenti, miszerint a Romániával megújítandó kereskedelmi szerződés ügyében az orsz. gazd. egyletkez intézett egyletünk átirata a nevezett egylettel kapcsolatosan felterjesztetett a nm. miniszteriumhoz. A mult ülési határozatok mikénti elintézésének jelentése után, olvastatott az igazg. választmány tagjaihoz intézett körlevélre beérkezett válaszok, mely után az ülés a napirendre tért.

2. A választmány sajnálattal győződött meg arról, hogy a taggyűjtésre hirdetett pályázatot eredménytelennek kénytelen tekinteni; melynek következtében a budapesti kiállításra az illetőknek esetleges felküldése nem effectuálható.

3. A somkereken tartott üszőborju jutalmazás sikerült (melyről lapunk 27-ik számában már meg-

A „SZOLNOK-DOBOKA” tárczája.

A mezőgazdaság a kiállításon.

Hazánk földmivelő ország lévén, így mezőgazdasági terményeink szépen is vannak bemutatva a jelen kiállításon, impozáns csoportokban, úgy a nagy mezőgazdasági csarnok, mint egyes pavilonokban. Nem csoda, ha úgy az idegen államok egyes magas állású férfiai, kik kiállításunkat megtekinték, mint általában a külföldi sajtó, méltó elismerésben részesíti. Mindezt áldozatkész hazafiaknak, kik mondhatom, hogy számra nézve nem éppen sokan vannak, de főként miniszteriumainak köszönhetjük. A földmivelési, közoktatási és pénzügyi tárczák minden lehetőt megtettek, hogy államgazdálkodásunk a legszebb képet nyujtsa a szemlélőnek. Az alapítványi jószágok, a ménestelepek uradalmi, de magában a mezőgazdasági csarnokban is az állam csoportjai teljesen megfelelnek minden követelésnek.

Az állami ménesintézeti gazdaságok kiállítási csarnokába lépve, az állatképekkel, térképekkel, rajzokkal és száritott gazdasági és erdészeti növénygyűjteménnyel gazdagon diszített belsejének bármely részére vessük pillantásunkat, oly szép, oly izlésteli képet tüntet elő, hogy mintegy önkénytelenül veti föl magát előttünk az a kérdés, hogy vajjon az annyira egyszerű és oly általánosan ismert mezőgazdasági terményekből és tárgyakból hogyan lehetett csupán ügyes és izléses csoportosítás által ily érdekes és tanulságos látványt létrehozni? Különösen meglep mindenkit a száritott gazdasági és erdészeti növények-

nek a csarnok diszítésére ily módon, valóban festői képet nyujtó összeállítása. Egyes uradalmak és kerületek térképeit figyelmekkel vizsgálva, sokat tanulhatunk belőlük. Látnak rajtok azoknak művelési ágak szerinti beosztását, egyes gazdaságok vetés forgását, a terület felhasználását, sőt még a cseléd és állatlétszámot is. Számokban és színekkel van az is feltüntetve. Szemügyre vehetjük az egyes uradalmak által kiállított talajgyűjteményeket, a jószágok kiterjedését s a rajtok folytatott gazdálkodást. Fogalmat alkothatunk magunknak ez uradalmak lötenyészési és általános gazdasági jelentőségéről, elképzelve, hogy ily területen s ily okszerű gazdálkodás mellett mit lehet tenni a mezőgazdasági haladás érdekében, midőn azoknak vezetése és kezelése, a mint azt a ménes uradalmaknál örömmel tapasztalhatjuk, igazi szakértő egyének kezébe van letéve. Ők ismerik feladatuk fontosságát. A mezőgazdasági terményekből kiállított gyűjtemények, épület és gépminták, valamint a villamos világítás melletti cséplésre berendezett szérű, igen tanulságosak.

Az alapítványi jószágok, az árvai uradalom, valamint a gr. Schönborn Ervin pavillonja nemcsak mezőgazdasági terményei, de ez utóbbi különösen mezőgazdasági iparcikkjeivel és gazdag állatgyűjteményével is kellemesen hat. Albrecht főherceg gazdag pavillonját magában érdemes külön ismertetni. Mindössze a nagy mezőgazdasági csarnokon kívül öt kisebb épület foglalja mindazt magában, mit a világnak agrikultúránk jelen fejlettségéről bemutatunk.

A mezőgazdasági csarnok legérdekesebb és legszebb csoportkiállításai gabbaneműek tekintetében először a primás e kitűnő gazdáé; a kápolnaszerű faalkotmány mellé részint

üvegedények, részint szép fehér zsákokban kiállított búzák, rozsok, zabok, árpák, repcék és tengerik kiváló minőségükkel csak okszerű gazdálkodás eredményei lehetnek. Herczeg primásunk úgy látszik, nem barátja az angol faj búzák meghonosításának, inkább kedveli a hazai fajok nemesbítését, mi kiállításának szintén csak előnyére válik. Mindazok a gazdák, kik igyekeznek mentől több idegen vető magvat használni, okulhatnak ma Németország példáján, hol a bőtermő angol buza általánosan elterjedvén, az annyira lisztes és kevés sikért tartalmaz, hogy sikerben gazdag magyar liszttel való elegyítés nélkül, még kenyeret sem lehet belőle sütni, s e miatt a hallei kísérleti állomáson most folynak a kísérletek a fölött: miképpen lehetne a német búzát a kenyérsütésre alkalmassá tenni? — A csoport kiállítók közt nagyon kiválik Coburg Fülöp herceg is, ki bemutatta magyarországi összes uradalmainak kiváló termékeit, különösen igen szép dohányt és merinó gyapjút. Nem kevésbé impozáns csoportos kiállítás a Károlyi Alajos grófé. Azok a gyönyörű kalászcsonmók, melyekkel az ő állványai gazdagon diszítvők, már messziről hivatgatják oda a nézőt. Középen egy egészen különálló nagy üvegszekrényben szép szakavatottsággal és nagy gondnal összeállított gyapjűjteményt állított a közönség elé, olyat, mely maga is rendkívül tanulságos. Csinos csoportkiállítás a pannonhalmi főapátság és a báró Kemény Endréé, s mig az előbbinek gyapjuj, tavaszi és chevalier árpái, addig az utóbbinak táblákba vágott búkköny-takarmánya, dohányja és kendere érdemelnek dicséretet.

De a mezőgazdálkodás terén a sok kitűnő gazda közt kiválik három nő a csoportkiállítás-

emlékeztünk) a választmány örvendetes tudomásul vette. Gr. Bethlen Károly és Simon Kálmán uraknak az ez alkalommal díjakul hazafiasan adományozott 4—4 drb ezüst taléért elrendelte, hogy köszönete jegyzőkönyvileg fejeztessék ki.

4. Deésváros képviselő-testületének átiratát, melyben értesíti az együletet, hogy a kert birtok jogát ez idő szerint nem hajlandó átengedni; továbbá a város tanácsának azon értesítését, hogy a hozzá beterjesztett 1884. évi kert elszámolást helyesli, a választmány tudomásul veszi.

5. Olvastatott a nm. földmívelési miniszter leirata, melyben értesíti az együletet, hogy az állatkiállítások díjaira 150 frt állami segélyt tett folyóvá. A jelen év folyamán e másodizben nyert állami segélyt a választmány örvendetes tudomásul veszi és a földmívelési miniszter ő nagyméltóságának köszönetét kifejezni rendeli.

6. Olvastatott a gazdák Budapesten f. évi október 3—4 és 5-én tartandó congresszussára szóló meghívó és az ott vitára bocsájtandó kérdések, melyeket t. olvasóink lapunk mai számának első cikkéből részletesen megismerhetnek.

7. Az egyület alapító tagjai részére szánt és bemutatott díszes alapítói oklevél mintájából 100 példány megrendelése határoztatott, mely alkalommal az egyület alapító tagjainak fog megküldetni.

Több folyó ügy elintézése után, elnök a szép számmal megjelent választmányi tagoknak köszönetet mond és az ülést bezárja.

LEVELEZÉSEK.

Kékes, 1885. júl. 22.

A kékesi fiatalság f. hó 19-én a „Völgyerdőben táncmulatságot rendezett a Kékesen felállítandó utezai lámpák és könyvtár javára, mi tekintve, hogy oly számosan, oly szép és díszes közönség volt jelen; igen jól sikerült, mind kedélyessége mind az anyagi siker tekintetéből. Összesen befolyt 94 frt 46 kr. Éspedig: a jegyek árából 74 frt, felülfizetésekből 20 frt 46 kr. Felülfizettek: Nagy Lajos j. szbíró 2 frt 50 kr, Todorffy Domokos kir. jbíró 1 ft 16 kr., Breuer Zsigmond 1 frt, Puskás László esperes 1 ft, Kézán László 50 kr., Filipán János esperes 1 ft, dr. Filipán Emil 1 ft, Pálffy Ernő 50 kr., Imbuzán Job 1 ft, Szigethi István 1 ft, Szarvadi József 1 ft, Mánási István 20 kr., Keresztesi Károly 10 kr., Régius Károly 1 ft, Szánthó Károly 50 kr., Ladai Gusztáv 1 frt, Bartha István 50 kr., Nagy Ede lelkész 50 kr., Borbély Ferencz 50 kr., Gámeneci Tivadar 2 ft, Lénárd Samu 1 ft, Szegedi Károly 1 frt és Scheint András 50 kr. kik az ügy érdekében fogadják a rendezőség köszönetét.

val és szebbnél-szebb terményeivel: hg. Metternich Rikhardné, ki bajna-biai uradalmának jeles terményei közt szép kalász-gyűjteményt s öles repezeszárát mutat be, nemkülönben jól kezelt nagysápi és gyarmati borait. Wimpffen Anasztázia grófné született Sina bárónő, ki érdi és eressii uradalmaiból válogatott és gazdag gyűjteménnyel áll elénk, de e mellett igen kitűnő minőségű burgonyái, takarmányrépái, különösen pedig a káposzta-repeczéje is. Özv. Szathmáry Királyi Pálné, ki borsodmegyei birtokának nemcsak a gabnaterméséből mutat be jeles fajokat, különösen igen szép árpát, de mint nemesek kiváló gazda, hanem gazdasszony is, oly pompás babgyűjteménnyel lép meg a közönséget, hogy szinte kedve kerekedik soknak, ezentul kevesebb buzát és több babot termesztetni, mert hátha jobban is tudná értékesíteni? A babok (paszulyok) közt, mint legszebbek kíválnak a nagyfajta barna japáni, a cseresnye és megy-babok, a barna rizsbab, a sajtáságos élénk színű, nagy gömbölyű szemű, tarka futó czukor és kénszínű mezei bab. Eredeti modorban vannak kezelve a szép aszalványai, felső zsolczi borai közt pedig élénk aranyárga színűekkel igen ajánlatosan csábitják a szemlélőt a 6 éves asztali és az 1862-diki asszú borai.

Csinos babgyűjteményekkel találkozunk Nyáry Jenő báró jeles csoportkiállításában is flagiollette fekete karóbabja és fehér gyöngy bokorbabja kitűnő minőségűeknek látszanak.

A kisebb kiállítók nagy számát nincs terünk főlemlíteni.

A gazdasági együletek közül kiválik a többi közt az erdélyi, melynek különösen tengeri kiállításá impozáns.

Kiadás volt 51 ft 46 kr. Marad tiszta jövedelem 43 ft.

Ezen anyagi szép sikernek jelentőségét növeli azon egyetértés, azon kölesönös bizalom mely a vidékünk díszes közönségének részvétele által nyilatkozott. Ugyanis egy idő óta óta Kékesen annyira változott a társadalom és annak egymáshoz való szoros viszonya, hogy kedélyesebben mint a hogy itt élnek egymás közt, képzelni sem lehet; azt hiszem, hogy mi e nagy változásnak oka, felesleges fejtegetnem. A kedélyesen megkezdődött mulatságnak csak a reggeli világosság vetett véget, és azt hiszem a kik részt vettek benne, kellemes emlékekkel lelkükben gondolnak s fognak gondolni még soká reá. Szép és hosszú sora a hölgyeknek kik benne részt vettek a következők: — Sallak Róza, Páll Kata (Sz. Ujvár), Török Zelma (Teke), Kése Ilona és Róza (D.-Apáthi), Sámenczi Nina, Donovák Kata (Katonából) Scheirich Kata (Deés), Pollák Auguszt Tölgyesi Izabella, Flórián Mari, Lendvay Berta (Noszoly), továbbá Nagy Lajosné, Nemes Sándorné, Szánthó Károlyne és Albertné, Incze Gerőné, Csákány Istvánné, Bartha Istvánné, Szegedi Károlyné, Scheint Andorné, Nagy Edéné, Drágomán Gergelyné, Mánás Istvánné, Keresztesi Károlyné, Pálffy Ernőné, Borboly Ferenczné, dr. Hedrich Károlyné, Páll Kristófné, stb. stb. A négyeseket 24—32 pár tánczolta, s hogy a kedélyhangulat minő jó volt, igazolja azon körülmény is, hogy a nem tánczos közönség is édes emlékekkel s nagy nehezen hagyta oda a virradat dacára a tánczhelyet.

Vidéki.

Szinészet.

Tóth Béla szintársulata folyó hó 23-án fejezte de működését városunkban. Május 15-én azon szép reményekkel jött körünkbe, melyek a város és vidéke lelkes közönségének a színészet iránt mindenkor tanusított áldozatkészsége folytán, jó hírnevéhez fűződött multjához képest szebb jövővel kecsegtették. Reményében csalatkozott. Nem mondhatjuk, hogy a derék, jóra való igazgató törekvése, egészen közönségünk közönye miatt szenvedett hajótörést. Napi szükségseinken felül nincs fillérünk, mely különféle helyi és közérdező célokra lefoglalva nem volna, sőt számosan vagyunk, kik csak saját szerény igényeink megszorításával hozhatjuk meg a városunk rohamos fejlődése által tőlünk kívánt áldozatokat. Hazafias nemzeti célok parancsolólag követelik a jó érzelműektől a támogatást. S ha ehhez számítjuk az uralgott forró időjárást, a fürdő idényt és más gátló körülményeket, nem igen vádolhatjuk a közönséget azért, hogy az igazgató csaknem folytonos defiezt mellett tarthatta szini előadásait. En-

nek tekintetbevételevel mükedvelő társulatunk nemes hivatásának tudatában megtette a tőle telhetőt az igazgató helyzetének könnyebbitésére. Olyan kedvezményekben részesítette, milyent még eddig egy igazgató sem élvezett. Meg is érdemelte, mert nem kimélt költséget, fáradságot, hogy a színirodalom légujabb termékeit bemutassa, változatos műsort alkotott és megtett mindent, mit a jó izlés megkíván. Igen szép és értékes ruhatárral rendelkezik és a szinpadi csinra nagy gondot fordít. Ha a társulat tagjait egyenként vesszük, nem mondhatjuk ugyan, hogy kiváló művészi erőkből és kimagasló alakokból áll, de mindenik felfogja hivatását és működésük öszhangzó; szóval a vidéki legjobb társulatok egyike. Füreliné, Dezséri és Nagy V. birták leginkább a közönség osztatlan tettségét minden fellépésüknél. Berzsényi Julia szinpadi otthonossága, kellemes hangja és játékával ponál, Vértessiné erőteljes, — habár kissé éles — hangjával és elevenségével méltó vetélytársa. Berzsényi Margit kedves naiv jelenség és drámai szerepkörben kellő erővel rendelkezik. Szepessi Gusztáv társalgási és drámai szakban erős s az intrikum sem gyenge oldala. Deák Péter tulzatlan komikával derűtségre és tapsra ösztönöz. Korodi Péter („A legény bolondja“ írója) értelmes színész, Aranyossi József és Ághy szerelmes szerepekben megállják helyüket. Mezei kellemes tenor hangját érzéssel használja. Meg kell még említenünk Ferenczi Józsefet kinek jutalomjátéka: a „Falu rosza“ folyó hó 22-én szép közönséget hozott össze. Ferenczinek fiatal, kezdő színész létére Göndör Sándor várakozáson felül sikerült. Szép erős bariton hangja és megnyerő szinpadi alakja van, s kitartó tanulmány és szinpadi gyakorlat után szép reményekre jogosít. Dalait többször megújrázták és tapsokkal tüntették ki. Berzsényi Julia tüzről pattant Finum Rózi volt. Dezsérinél jobb Gonosz Pistát vidéken kívánni sem lehet. Vértessiné: Bátki Terci és Berzsényi Margit: Feledi Boriska kitűntek.

Utolsó előadásul Deák Péter jutalmára: „Egy jó madár“ vagy „adj a tótnak szállást kiver a házadból“ című vigjáték adatott, melyben Deák Vavraneoz tótót kifogástalanul alakította, és Berzsényiné, mint Hubon yákné, sok tapsban részesült.

A szintársulat egyik része Szamosujvárt tartott előadásokat, de a mint értesülve vagyunk igen gyenge anyagi sikerrel.

S most tudósításunkat azon óhajjal fejezzük be: hogy új állomásán: Tordán, az itteni vesztességért bő kárpótlást nyerjen. Vigye magával az igazgató és társulata rokonszenvűnkét és szerencsekívánatunkat.

VEGYESEK.

— A deési kisdédóvoda zárvizsgája f. évi augusztus hó 2-án délután 3 órakor fog megtartatni, melyre a szülőket és gyermek-barátokat tisztelettel meghívja óvoda gondnoksági alelnök: dr. Szócs Sámuel.

— A mult heti vásáron már volt piacunkon új buza és új rozs, de kereslet nincs a gabna iránt, sőt a tengeri is gyér vásárlókra talál, s innen van, hogy több gabona speculáns izráélita már a megrendelt oláhországi törökbuza szállítmánytól megijedve, azt felmondotta s tőlle menekülőleg részint reáfizetés, részint való és keresett ürügyek alatt azt el nem fogadta, s így az illetők által azok más piacokra tereltettek.

— Az országosan uralkodó száj és köröm betegség városunkban sőt a környékben is megjelent a szarvasmarhákat, nálunk főleg a bivalok szenvednek benne. Erre vonatkozólag lapunk mai számának hivatalos rovata a szükséges tudnivalókat hozza. Ajánljuk a gazdaközönségnek.

— A több napon át uralkodott tikkasztó hőség közepette a mult kedden nehéz felhők kezdetek felvonulni a láthatárra, melyekből a közel és távolban leszakadt záporok után szerdára viradólág hideg szél kíséretében a léghőmérséke nagyon leesett. Irják, hogy a gyalui havasok északos oldalán havas esőcseppek hullottak volna, s állítják, hogy talán a csehországi alpokon gyengén havazott is.

— Román lelkészek segélyezése. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter az erdélyi gör. kel. román főegyházmegyei lelkészek és egyházközségek segélyezésére szolgáló összegből Stef Gábor laczkonyai gör. kel. román lelkésznek 100, S o v r e l lés köteles-mezei gör. kel. román lelkésznek pedig 50 forint államsegélyt engedélyezett.

M. L.

— **Kékes** községnek földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur évenként ápril 6-án és október 30-án országos-, s minden szerdán hetivásár tarthatási jogot adott.

— „**A Deési Önk. Tüzoltó-Egylet**“ zene-osztálya tagjai, f. évi július hó 21-én, főparancsnok-helyettes Budai Elek elnökletében, értekezletet tartva: kimondták határozatilag, hogy a gyakorlottabbak július és augusztus hónapban szünetelni fognak. És, hogy ez idő alatt — a vásárnapokat kivéve — minden este 8— $\frac{1}{2}$ 10 óráig az újonnan belépett tagok fognak oktattatni. Még pedig július havában Gerstmann Ödön honnemléte miatt Dubszki Gusztáv ur által, augusztus hónapban pedig Gerstmann és Dubszki Gusztáv urak által. A kezdő tagok ez alkalommal hajlandóknak mutatkoztak 3 évi kötelezettséggel lépni be az egyletbe. S főparancsnok-helyettes Budai Eleket meg is bízták az aláírandó föltételek elkészítésével. E kezdő tagok elhatározása és kitartásáról, — kik egy kivételével mind iparosok, s kik pár hónap óta inkább hitegetés, mint valódi oktatásban részesítették — csak elismeréssel szólhatunk. Elismeréssel, mert ha a mai nyomasztó viszonyok közepette, az egyszerű polgár nem a decziliterek hanem a művelésben igyekszik szorakozást keresni: legalább jogos a reménye jobb jövőt várhatni.

— **Nagyérdekű levél.** A magyar nyelvtanítás ügyében tett intézkedésekre Teutsch erdélyi evang. püspök egy emlékiratban fejezte ki ohajait és aggodalmait a közoktatásügyi miniszter előtt. Trefort erre nagyérdekű választ küldte az aggódo szász püspöknek. Kijelenti ebben, hogy eddig követett irányától nem tér el s egyezkedésekbe nem bocsátkozik.

— **A csehek Budapesten.** A cseh vendégek a hétfői napot részint a kiállítás, részint a főváros megtekintésének szentelték. Mialatt a vendégek zöme a kiállításon volt, a cseh hírlapírók — Brabek tanár vezetése alatt — délelőtt 11 órakor meglátogatták Jókai Mórt. Kölcsonos üdvözlés után Brabek magyar beszéddel üdvözölte Jókait, mondván, hogy a cseh nemzet személye iránt épp oly rokonszenvvel viseltetik, mint általában Magyarország iránt. Egy másik küldöttség Ráth Károly főpolgármesternél tisztegett, az új városházán. Itt Prokupek tartott beszédet, még egyszer meleg köszönetet mondva a nagyszerű fogadtatásért, s kijelentette, hogy a főváros, s a kiállítás a legjobb benyomást tette honfitársaira, kik meggyőződtek arról, hogy Magyarország a kultúra magas fokán áll.

— **Az oláhok és a szászok.** Egy romániai miniszter Erdélyben utazva az oláh ultrák küldöttségileg keresték fel keserveiket elpanaszolni. Miután magukat bemutatták, a miniszter csodálkozásával fejezte ki, hogy panaszkodhatnak elnyomtatásról, midőn a küldöttség tagjai valamennyien szép hivattal vannak felruházva. Egyik egyetemi tanár, másik főügyész, törvényszéki bíró, nyugtanfelügyelő, keresett ügyvéd, birtokos, tőkepénzes, főjegyző stb. A miniszter elismerte, hogy az idegen nemzetiségűeket teljes jogegyenlőségben részesíti. Biztosította őket, hogy Romániában oly szép polczokra nem egykönnyen juthattak volna. Intette őket, hogy legyenek e hazának, — mely minden polgárát egyformán gondozza, — hű fiai. — Midőn a Schulverein — e német cultur egylet — tagjai erdélyi testvéreiket meglátogatták, elbámultak azon, hogy az elnyomottnak kürtölt szász nemzet, sokkal rendezettebb viszonyok között él, mint a magyar. (Elég tanulságos dolgok.)

— **Szamosujvár** nagyérdemű polgármesterétj: Placsintár Dávidot és családját fájdalmas csapás érte, midőn egyik leányának gyöngéden szerető férjét elveszték. Fogadja részünkről is őszinte részvételünk kifejezését. A gyászbeszéről a következő gyászjelentés adatott ki: — Alólirottak mélyen megszorodott szívvvel jelentik, hogy M.-Gyerő-Monostori Kabos Ernő, m. kir. pénzügyigazgatósági számtiszt, s kolozsmegyei törvényhatósági bizottsági tag élete 31-ik, boldog házasságának 6-ik évében kosszas szenvedés után tüdővészen folyó évi július hó 21-ik napján délután 2 órakor meghalt. A megboldogultnak hült tetemei folyó évi július hó 23-ik napján délután 6 órakor fognak a rom. kath. szertartás szerint a

helybeli örmény kath. főegyház sirboltjába örök nyugalomra elhelyeztetni; lelkéért pedig az engesztelő szent mise áldozat folyó évi július hó 24-ik napján reggeli 10 órakor fog a Szt.-Ferencz-rendiek egyházában megtartatni. Mindkét végtisztességtételre az elhunytak rokonai, barátai és ismerősei szomoruan meghívatnak. Örök béke lengjen porain! Szamosujvárt, 1885. július hó 21-én. Özv. Kabos Ernőné sz. Placsintár Gizella az elhunytak neje. Kabos Erzsébet az elhunytak kisk. leánya. — Szalai Lászlóné szül. m.-gyerő-monostori Kabos Jolán, Kabos Mária és Kabos Dezső az elhunytak testvérei; fogarasi Lészai László, Lészai Kálmán és Lészai Béla az elhunytak nagybátyjai. Placsintár Dávid és neje sz. Ábrahám Polyxéna az elhunytak apósa és anyósa. Gajzágó Manóné szül. Placsintár Sarolta az elhunytak sógornője.

— **A magyar koszu ellen.** Drezdából jelentik, hogy a német tornaünnepély hétfőn a mintacsapatok tornázásával folytatódott. Délben a nagy csarnokban lakoma volt, a melyen körülbelül 2000-en vettek részt. A magyar tornászok részéről Bokelberg Ernő havasi virágkoszort adott át a bizottságnak. A jelenlevők tulnyomó része lelkesen fogadta az ajándékot, néhány száz nemzetiségű tornász azonban ellenséges magatartást tanusított, mi valóságos vihart idézett elő. Georgi elnök a bizottság nevében a koszuat átvette. Az elégtételnyerés a jellemezhetetlen támadás miatt folyamatban van

**** Apró hírek.** — Az „Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület“-be, mint alapító tag 100 frttal lépett be Magyar-Lápos községe. — **A magyar cigány-szótár**, melyet József főhg. pártfogása mellett Györffy Endre paksi lakos készített, nem sokára meg fog jelenni. Le vannak benne irva a cigányok származása, nyelvök eredete, népszokásaik s közölve imádságaik és dalaik. — **A közmunkákról** szóló új törvényjavaslatot, mely a pénzbeli megváltás elvén alapul, a kormány az országgyűlés megnyitása után azonnal a ház elé terjeszti. — **Szent-Lőrinczen**, a Cséry Lajos birtokán, gondatlanul elszórt gyuták a nap hevétől meggyultak s két kazal (2000 csomó) rozs elégett; ugyananyai tiszta buzát a közlben Balla Zádornak, a kispesti jegyzőnek éberség mentett meg. — **Duna-Földvár**t a vasárnap községgel telt czirkuszban feldölt egy petroleum lámpa s ráesett a gör. kath. pap leányának: Stefánáz Irén kisasszonynak a fejére, súlyos égési sebeket okozva; a közönség a fölcsapódó láng láttára megrémült, kidöntötte a czirkusz deszkafalát s úgy menekült. — **Zalában** a napokban két olyan nő halt meg, a ki tovább élt egy századnál. — **Beavatott bécsi körökben** semmit sem tudnak királyunk és az orosz czár reichstadti találkozásáról, várják ugyan a czár látogatását, de ennek sem helye sem ideje nem ismeretes még. — **Szerajevóban** közelébb földrengés volt földalatti moraj kíséretében. — **Oroszország termése.** Szt.-Pétervárról jelentik, hogy a gabonatermelő vidékekről érkező hírek szerint a kilátás a gabonatermésre nem kielégítő.

HIVATALOS RÉSZ

25,961. számhoz.

Pályázat.

A cs. és kir. therézianumi akadémiában Bécsben, egy magyarországi alapítványi hely jött üresedésbe, melynek betöltése végett pályázat hirdettetik.

Előrebocsátva azt, hogy theréziánumi alapítványi helyre csak oly növendék vétethetik fel, ki életének nyolczadik évét már elérte, de a tizenkettődiket még tul nem haladta, és kinek szülői vagy gyámjai kötelezőleg kimutatják, hogy az ily állomásnak évenkénté mintegy 200 frtra menő mellék kiadásait fedezni képesek és készek: a kérvény felszerelését illetőleg megjegyeztetik, hogy ahhoz a következő okmányok csatolandók:

1. A növendéknek keresztlevele.
2. Egészsége állapotáról orvosi bizonyítvány.
3. A himlő oltási bizonyítvány.

4. A négy utóbbi félévről szóló tanodai bizonyítvány.

5. Erkölcsi bizonyítvány.

6. Az életben levő szülők állása, helyzete és lakásáról.

7. A család- vagy atya érdemeit igazoló bizonyítvány.

8. A szülők, esetleg az árváknak vagyoni állapotáról és jövedelméről szóló hiteles bizonyítvány. Végre

9. Bizonyítvány arról, hogy van-e és hány testvére a folyamodó növendéknek? És el van-e látva vagy nem? Végre, hogy a növendék vagy testvérei közalapítványok, vagy pénztárak jótéteményeik élvezetében eddig elé állottak-e vagy sem? Mind ezen okmányok vagy eredetben vagy másolatban bemutatathatók.

Az ekkép felszerelt folyamodványok okvetlenül legfeljebb folyó év augusztus hó 8-ig a valás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz közvetlenül felterjesztendő; később beérkező folyamodványok figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1885. július 10-én.

A vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszteriumtól

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Sz. 9720—1885.

Mindenik szolgabírónak.

A Barkassi József állami állatorvossal történt értekezlet folytán a baromvásárok megtartásának betiltása iránt folyó hó 15-én 9526. sz. a. kiadott rendeletemet tekintve, hogy az e megye néhány községében a hasznos házi állatok között fellépett láb- és szájfájás járványos kor lefolyása enyhének bizonyult, visszavonom és ez idő szerint csak is a folyó hó 17-én 9602. szám alatti rendelettemmel közölt óvintézkedések szigorú betartására szorítkozom.

Felhivom ennél fogva a czimet, miszerint a községek előljáróit hatályosan figyelmeztesse, hogy az irt óvintézkedések betartását szigorúan ellenőrizni s a mulasztó lakosokat azonnal bejelenteni, annál kevésbé el ne mulasztás, mivel az ellenőrzés elmulasztásának legesekélyebb esetét is szigorúan megtorolni fogom.

Nem kell mondanom, miszerint az ellenőrzést czimnek is hasonló felelősség terhe alatti kötelességévé teszem.

Deésen, 1885. július 21-én.

Szarvadi Pál,
kir. tanácsos-alispán.

9602—1885. számú alispáni rendelethez.

Óvintézkedések a járványos szájs- és köröm-kór ellen:

1-ör. Ha a szájs- és köröm-kór valamely helyen a szarvasmarha, juh, kecske és sertés között kiütött, akkor ezen kór terjedésének meggátlása céljából, a betegek azonnal elkülönítendő; és pedig a beteg maradjon az istállóban a melyben a kór rajta észleltett; az egészségesek pedig félszerbe vagy más árnyas helyre köttessenek. —

2-szor. A beteggel érintkezésben volt állat fertőzöttnek tekintendő s az sem a közlegelőre sem közös itatóra nem bocsájtható.

3-szor. A beteg állat külön itató edénnyel és ápolóval látandó el.

4-szer. A beteg állat teje nem élvezhető.

5-ször. A beteg vagy zár alá vett állat el nem adható és más helységbe nem szállítható.

6-szor. A mint a kór kitört, minden tulajdonos köteles marháját minden nap megvizsgálni, s ha állatai közt a kór felléptét észre veszi, tartozik az előjárásnak bejelenteni; a betegeket a fent előadott módon elkülöníteni és tartani.

7-szer. A pásztor köteles a legelőn megbetegedett állatot a község előjáróságának azonnal bejelenteni, a beteg állatot a csordából kihajtani, illetve a tulajdonosnak átadni.

8-szor. A közös itató válukat, ha azokon

